



Завод за јавно здравље “Тимок”

Сремска 13, 19000 Зајечар

е-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs



жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
центра: +38119422477, +38119422543; факс: +38119442236; рачуноводство: +38119425659;

АНАЛИЗА ОПРЕМЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА НА ПРОСТОРУ ОКРУГА ЗАЈЕЧАР 2023. ГОДИНЕ

И

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2023. ГОДИНЕ

ИЗРАДИО:

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈУ
ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ И ИНФОРМАТИКЕ СА
БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ
ЗЈЗ “ТИМОК” ЗАЈЕЧАР**

ЗАЈЕЧАР, 2024. године

УВОД

Законом о здравственој заштити Републике Србије (“Сл. гласник РС” бр.25/19), Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (“Сл. гласник РС” бр. 42/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022, 20/2023.), Уредбом о плану мреже здравствених установа у Републици Србији (“Сл. гласник РС” бр 5 /2020, 11 /2020, 52 /2020, 88 /2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021 I 95/2021, 43/2023, 58/2023, 87/2023, 103/2023.) и Правилником о условима и начину унутрашње организације (“Сл. гласник РС” бр. 43/2006 и 126/2014), прописују се:

1. Број, структура, капацитет и просторни распоред здравствених установа у државној својини, као и њихове организационе јединице по нивоима здравствене заштите, организација службе хитне медицинске помоћи, као и друга питања од значаја за организацију здравствене службе у Републици Србији.
2. Критеријуми за оснивање и адекватно распоређивање здравствених установа на дефинисаној територији у зависности од здравствене делатности коју обавља, броја становника којима пружа здравствену заштиту, као и од учесталости и сложености захтева грађана за здравственом заштитом.
3. Услови и начин унутрашње организације здравствене установе по нивоима неге здравствене делатности и врстама здравствених установа, као и организационих јединица у зависности од врсте делатности здравствених установа, обима стучних послова, постељних и других капацитета, броја запослених у здравственој установи и других услова.
4. Ближи услови у погледу кадра, опреме и лекова које за оснивање и обављање здравствене делатности, односно одређених послова здравствене делатности, морају испуњавати здравствене установе, односно други облици здравствене службе.
5. Листа опреме за обављање здравствене делатности.

Током друге половине 2011.године, Министарство здравља Републике Србије је спроводило пројекат „Пружање унапређених услуга на локалном нивоу“ – (ДИЛС), заједно са Министарством просвете и Министарством рада и социјалне политике. Пројекат се реализује из средстава зајма Светске банке/Међународне банке за обнову и развој (ИБРД), и трајао је од 2009. до 2012.године. Овај

Пројекат је имао за циљ да пружи помоћ започетој реформи примарне здравствене заштите, како би се оснажили капацитети установа и крајњих корисника, побољшањем доступности, ефикасности, правичности и квалитета пружених услуга. Један од специфичних циљева пројекта је развијање нових стандарда медицинске опреме за сва три нивоа здравствене заштите.

Да би се остварили циљеви Пројекта, неопходно је реализовати одређене активности, међу којима је и успостављање информационих система који повезују локалне даваоце услуга (домови здравља, школе, центри за социјални рад и невладине организације) са надлежним министарством и омогућавају успешније и транспарентније финансирање услуга, пружање услуга и међусекторску размену информација.

У делу Пројекта који се односи на набавку неопходне опреме, како би се на што бољи начин одговорило специфичним потребама својих корисника и како би се у будућности пружале боље циљане, делотворније и квалитетније услуге уз виши ниво економске оправданости утрошених средстава, значајан део средстава Зајма је додељиван здравственим установама из Плана мреже у облику грантова.

Током 2012.године, Министарство здравља укључује и Институте/Заводе за јавно здравље у проверу пописа медицинске опреме у здравственим установама које су током друге половине 2011.године спроводиле пројекат Министарства здравља „ДИЛС“. Опрему од националног значаја (према ГМДН шифрарнику) коју надлежне особе из здравствених установа нису пописале, морају пописати на прописаним обрасцима, како би здравствена установа била спремна за унос података. На овај начин се извршила припрема за унос потпуних и тачних података.

Здравствене установе из Плана мреже достављају Збирни извештај о медицинској опреми од националног интереса у здравственој установи, са пресеком стања на дан 31.12. и 30.06., почев од 31.12.2012.године. За израду истих коришћени су: Номенклатура медицинске опреме од националног интереса и ГМДН шифрарник.

Крајем 2023. године извршена је миграција Регистра медицинске опреме у ИС Сервис јавног здравља (СЈЗ), поређење садржине са подацима у старом регистру и извештавање о евентуалним неусаглашеностима података. На овај начин је омогућено да се на сваком нивоу у сваком моменту добије податак о стању медицинске опреме од националног значаја уз редовно ажурирање сваке промене података у моменту настанка промене од стране здравствене установе. Збирни извештаји о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама су достављени од стране здравствене установе оверени и потписани од стране одговорне особе за евиденцију медицинске опреме и од стране директора здравствене установе.

МРЕЖА ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА ОКРУГА ЗАЈЕЧАР

На простору округа Зајечар, у Плану мреже здравствених установа, предвиђене су здравствене установе за пружање примарне здравствене заштите, секундарне здравствене заштите и здравствена установа на више нивоа.

1. Здравствене установе примарне здравствене заштите

Примарна здравствена заштита становништву округа Зајечар се пружа у:

1. Дому здравља Бољевац (за потребе становништва општине Бољевац),
2. Дому здравља Зајечар (за потребе становништва општине Зајечар) и
3. Дому здравља Књажевац (за потребе становништва општине Књажевац),
4. Апотекарска установа Зајечар (за потребе становништва града Зајечара и општина Бољевац, Књажевац и Сокобања).

2. Здравствене установе секундарне здравствене заштите

Секундарна здравствена заштита становништву округа Зајечар се пружа у:

1. Општој болници Зајечар,
2. Општој болници Књажевац и
3. Специјалној болници «Гамзиград» Зајечар

3. Здравствена установа на више нивоа

Здравствена установа која пружа здравствену заштиту на више нивоа:

1. Завод за јавно здравље «Тимок» Зајечар.

Здравствени центар Зајечар и Здравствени центар Књажевац приказује податке о медицинској опреми од националног интереса обједињено за Дом здравља и Општу болницу.

ОПРЕМА У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА ЗАЈЕЧАР

Подаци о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама са територије округа Зајечар, преузети су из Збирних извештаја о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама (са пресеком на дан 30.06 и 31.12. текуће године) који служе као основ за формирање и ажурирање Регистра медицинске опреме од националног интереса у здравственим установама из Плана мреже. За потребе Анализе су коришћени подаци који се односе на дан 31.12.2023.године.

Табела 1.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја по здравственим установама из Плана мреже у односу на функцију, на дан 31.12.2023.године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног интереса			
	УКУПНО	у функцији	ван функције	непознато
Апотекарска установа Зајечар	0	0	0	0
ДЗ Бољевац	52	50	2	0
ЗЦ Књажевац	133	105	28	0
ЗЦ Зајечар	208	205	3	0
СБ Гамзиград	7	7	0	0
ЗЈЗ "Тимок" Зајечар	13	12	1	0
УКУПНО	413	379	34	0

Извор података: Севис јавног здравља

Апотекарска установа Зајечар нема медицинску опрему од националног интереса.

На дан 31.12.2023.године, у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Зајечар, од укупно 413 јединица медицинске опреме од националног интереса, 8,23% су ван функције (34 јединица). Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције има ЗЦ Књажевац (28 јединица са уделом од 21,05%), а најмањи ЗЦ Зајечар (3 јединице са 1,44% удела). Без јединице медицинске опреме која је ван функције је СБ Гамзиград.

Већи удео јединица медицинске опреме које су ван употребе указује на чињеницу да током протеклог периода нису благовремено замењене или враћене у функцију.

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ОПРЕМЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА ЗАЈЕЧАР ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2023.ГОДИНЕ

За потребе израде компаративне анализе коришћени су подаци о броју јединица медицинске опреме од националног интереса на дан 31.12. за период од 2019. до 2022. и 31.12.2023. године за 2023. годину.

Дом здравља Бољевац

Табела 2.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Бољевац у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	45	44	46	48	50
	ван функције	1	1	1	1	2
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Бољевац	УКУПНО	46	45	47	49	52

Извор података: Извор података: Севис јавног здравља

На дан 31.12.2023. године, Дом здравља Бољевац има повећање укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја у односу на претходни посматрани период, за 3 јединице већи у односу на 2022. а за 7 јединица већи у односу на 2020.годину, када је укупан број био најмањи. Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је већи за 1 јединицу у односу на посматрани период, а кретање укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја условљен је занављањем опреме (Табела 2).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме креће се између 2,04% и 2,22%, а у 2023.години износи 3,85% и највећи је у посматраном периоду (Табела 2).

Здравствени центар Књажевац

Табела 3.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Здравственог центра Књажевац у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	82	85	85	105	105
	ван функције	14	15	18	24	28
	непознато	1	1	1	0	0
ДЗ Књажевац	УКУПНО	97	101	104	129	133

Извор података: Севис јавног здравља

Здравствени центар Књажевац, на дан 31.12.2023.године има укупан број јединица опреме већи за 4 у односу на 2022.годину; константи пораст опреме од почетка посматраног периода са највећим повећањем у 2022. години од 25 јединица опреме и условљен је повећањем броја јединица које су у функцији. Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја који је ван функције је у сталном порасту и двоструко већи од почетка посматраног периода (Табела 3).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме има константан раст од почетка посматраног периода са највећим процентом у 2023. години од 21,05% (Табела 3).

Здравствени центар Зајечар

Табела 4.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Здравственог центра Зајечар у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	198	201	201	201	205
	ван функције	1	1	3	3	3
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Зајечар	УКУПНО	199	202	204	204	208

Извор података: Севис јавног здравља

Здравствени центар Зајечар је у периоду од 2019. године до 2023.године имао стални пораст јединица медицинске опреме од националног значаја (Табела 4). Од 2022. године број јединица медицинске опреме је већи за 4 јединице, због занављања опреме.

У посматраном периоду број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је од 2021. године повећан на три јединице са уделом од 1,44% у укупном броју јединица медицинске опреме (Табела 4).

Специјална болница за рехабилитацију „Гамзиград“ Зајечар

Табела 7.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Специјалне болнице «Гамзиград» у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	8	8	7	7	7
	ван функције	8	8	9	9	0
	непознато	0	0	0	0	0
СБ Гамзиград	УКУПНО	16	16	16	16	7

Извор података: Севис јавног здравља

Специјална болница за рехабилитацију „Гамзиград“ Зајечар, на дан 31.12.2023.године, има 7 јединица медицинске опреме, за 9 јединица мање у односу на остали период посматрања, за колико се смањило и број јединица опреме ван функције (Табела 7).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је исти од 2021.године (7), за 1 јединицу мањи у односу на 2019. и 2020.годину (Табела 7).

У посматраном петогодишњем периоду удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је био у порасту до 2023.године, и кретао се од 50,00% 2019.године до 56,25% 2021. и 2022.године (Табела 7). У 2023.години СБ «Гамзиград» нема медицинску опрему ван функције.

Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар

Табела 8.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Завода за јавно здравље «Тимок» Зајечар у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	9	14	14	12	12
	ван функције	0	0	0	1	1
ЗЈЗ "Тимок" Зајечар	непознато	0	0	0	0	0
	УКУПНО	9	14	14	13	13

Извор података: Севис јавног здравља

На дан 31.12.2023.године, Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар има укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја исти као 2022. године (13), већи за 4 у односу на 2019. и мањи за 1 у односу на 2020. и 2021.годину (Табела 8).

Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар има једну јединицу медицинске опреме од националног значаја ван функције од 2022.године, са уделом од 7,69% у укупном броју (Табела 8).

ОКРУГ ЗАЈЕЧАР

Табела 9.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја здравствених установа из Плана мреже у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	342	352	353	373	379
	ван функције	24	25	31	38	34
ОКРУГ ЗАЈЕЧАР	непознато	1	1	1	0	0
	УКУПНО	367	378	385	411	413

Извор података: Севич јавног здравља

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Зајечар и здравственој установи на више нивоа на дан 31.12.2023.године је у константном порасту, са значајним повећањем у 2022. години од 26 јединица у односу на 2021.годину, а 44 у односу на 2019.годину. Пораст опреме је настао пре свега занављањем опреме, али и порастом јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је у значајном порасту 2020. године, за 10 јединица; у 2022. години је већи за 20 у односу на 2021.годину, а у 2023.години за 37 већи од 2019. године када је укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији најмањи у посматраном петогодишњем периоду.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је у константном порасту до 2022.године (38 јединица); за 14 јединица већи у односу на 2019.годину, када је био најмањи, и уделом од 9,25% у укупном броју јединица опреме. У 2023.години удео медицинске опреме од националног значаја ван функције је 8,23% (Табела 9).

Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Здравствени центар Књажевац; са кретањем вредности удела од 14,43% (14 јединица) у 2019. години до 21,05% у 2023.години (28 јединица),
- До 2023. године Специјална болница за рехабилитацију „Гамзиград“ са кретањем вредности удела од 50,00% (8 јединица) 2019.године до 56,25% 2021. и 2022. (9 јединица). У 2023. години СБ „Гамзиград“ нема медицинску опрему ван функције.

Најмањи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Здравствени центар Зајечар; са вредношћу удела од 0,50% (1 јединица) у прве две године посматраног петогодишњег периода до 1,47% (3 јединице) у 2021. и 2022.,
- Дом здравља Бољевац; са уделом од 2,04% (1 јединица) у 2022.години до 2,22% у 2020. години (1 јединица).
- Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар са уделом од 7,69% (1 јединицом опреме ван функције) у 2022. и 2023. години.

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

1. Проблеми у раду

Повремени проблеми у раду настају када здравствене установе мењају особу одговорну за унос или измене података о опреми, или не унесу благовремено промене у вези медицинске опреме од националног интереса. Постоје нелогичности у подацима (нпр. датум попуњавања упитника је скорији од датума промене стања) које треба избећи.

2. Предлог мера

2.1. Пожељно је ускладити методологију са софтверским решењима како би се избегле евентуалне нелогичности. Пожељно је одредити датум пресека стања медицинске опреме. На овај начин би се превазишли сви недостаци у досадашњем раду и добили сви потребни подаци за свакодневни рад здравствене установе и за планирање за наредни период. Такође су ови подаци неопходни и за израду планова набавке опреме на републичком нивоу.

2.2. Свака здравствена установа из Плана мреже мора имати дугорочни план развоја здравствене установе, који мора да садржи и план набавке медицинске опреме. План набавке медицинске опреме мора да садржи дугорочне смернице развоја здравствене установе, као и краткорочне планове, усклађене са годинама старости медицинске опреме и обезбеђивање нове опреме, како би се благовремено заменила медицинска опрема која је ван употребе. Значајно је и благовремено обезбеђивање савремене медицинске опреме која би пратила развој здравствене установе и проширење делатности здравствене установе у складу са законом и подзаконским актима и са препознатим потребама становништва за здравственом заштитом

Начелник Центра

Др Јасмина Радосављевић

Директор Завода

Слађана Ристић